

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

**Puente, Luis de la
Coloniæ Agrippinæ, 1626**

§. 2.

<urn:nbn:de:hbz:466:1-45802>

extra aquam vivere non possunt; ita & religiosos extra suum monasterium non esse rudos, quando vanitas aut levitas extra suam dedit clausum. Amat præterea solitudinem cellæ suæ certis temporibus, ut in ea exploreat penitum suorum exercitiorum spiritualium. Qui tamen non propterea tempore alio tempore cōmunicare, & agere cum alijs vitis probis eundem Professionis. Et S. Dorotheus ait: antiquos Patres consueuisse diuidere perfectionem religiosam in duas partes: quarum altera erat, nosse solam silentium in sua cella; altera verba scire, agere, & versari cum patribus & servis domesticis: ut bonis eorum exemplis & consiliis instrueretur.

serm. 16.

3. Ex his oritur ut etiam amet silentium, cum omni ea seueritate, quam Religionis Regulae præscribunt: eò quod ad ejus conservationem multa id referat. Sed non loquitur tamen hic Jeremias præcipue de silentiori: si enim religiosus sit solus: quid mirum, si raseat, non habens cum quis loquatur? Sed quoniam qui soli sunt, solent intra seiplos valde loquacitatem, lingua scilicet imaginationis & ratiocinationis colloquentes cum animis, quasi essent præsentes; aut secundis ipsis in varijs negotijs: ait non soli sessurum solitarij sed etiam taciturnum: amando scilicet internum silentium, & frānando mentis vagationes, & ratiocinationes inutiles; quæ similes sunt verbis otiosis ac superfluis.

4. Locutio hominis cum Dco.

SED quoniam impossibile est, hominem ita interius tacere, ut cum minime loquatur: addit vltimè Propheta, quod idem leuitus se super se: adiquendum cum Deo, cum Angelis, & Sanctis; oratione scilicet & contemplatione quibus spiritum suum cum Diuino per amorem coniungit. Et quoniam nihil est excelsius ipso Deo: id est non potest homo altius elevar se: quam cum se coniungit Deo. sicut que vnu Spiritus cum illo. Erat Hieronymus explicans hæc verba dicit: militum Christi perfectio est tam mentem habere à cunctis terrenis negotijs, & tumultu saculi: eamque quantum humana imbecillitas sinit, festinat vniuersitate cum Christo. Ad hanc autem perfectionem aspirare debent Religiosi, quamvis rara sit & paucimis dono Dei hæc perfectio cōcessa: eò quod pauci, & seruore, qui necessarius est, sese disponant, ut illam Deus ipsis largiatur. Est tamen operi optimum, ut Nonitij ab ipso statim initio eam discere incipient: ascendentes per quatuor iam insinuatos gradus, & portantes semper super se iugum legum cum obedientia perfecta: hoc enim nullo tempore, nullo loco aut occasione, aut exercitio per totam vitam est deponendum.

§. 2.

SED pergit vltierius Jeremias doctrina ne enim, qui se eleuat super se, exsulet & pereat: hoc ei pondus adjicit: Ponit in puluere os suum; hoc est de missus: eligit sibi ultimum locum in rebus omnibus, relinquentis alijs primis.

Nec vacat mysterio, quod non dixerit Propheta: ponet in terra os suum; sed impulueret, parte scilicet minutissima, & vilissima & inutilissima terrae: quoniam vere humilis, ex rebus vilibus eligit sibi vilissimas, & abiectissimas in velino, habitatione, & alia suppellectili: & in reliquis huius mundi. Et quā
os multa praestet, indicat se seruum inutilem, omni honore & laude indi-
gnum, & ut appareat, eum id non facere coactum, sed sponte, ea phrasē vti-
tur, ponens os in puluere: quasi eum oculans; humiliationemq; & abiectionē
magno amore complectēs: nec satis sibi esse existimat humilitatem ex veri-
tate propriæ cognitionis ottam; sed & illam amplectitur; quam Sanctus Ber-
nardus humilitatem charitatis & affectus appellat: ed quodd delicias suas re-
petet opprobria & contemptus: ideoque extendit se, ad tubeundos & am-
plicendos quos potest. Ac propterea etiam non dixit Ieremias, quod sedet
in puluere, sed in eo ponet os suum. Quemadmodum enim, qui in terra sedet, non nisi medium partem corporis ei coniungit, qui autem eandem os-
culatur, caput quoque ei coniungit, qua suprema pars est hominis: ita qui
perfectè est humilis, suā humiliationem exercet in rebus omnibus, excelsis,
abiectis, in ijs qua sunt corporis, & qua sunt Spiritus, in materia erudi-
tionis, & in materia virtutū: nā a quanto magnus est, humiliat sē in omnibus. De-
cū, apontā à Deo contra primos nostros parentes, propter eorum peccatū
tentia illa fuit lata: b Quia puluis es, & in puluerem reuertaris. Os in puluere
ponere, illumq; osculari, est, acceptare & venerari iustitiae diuinae, sententiā,
i.eq; ei subiaceat & confiteat se dignū esse, qui conuertatur in puluerē, indi-
gnū vero, qui oculos in cœlum eleuet. Nam, quāvis hinc se eleuet supra se, vt
coniugatur Deo: inde tamen, se, hūmiliat & abiecit vsq; ad puluerem, quem
habet sub pedibus agnoscens, se puluerē esse: ac proinde, se id promeritum,
vib omnibus calcetur, & conculcetur. Hoc ipsum tamen, quod se ita abij-
cti, plurimū, vt se iterum erigat, ampliusq; levet super seipsum. Ipsius e-
stum Dei praxis & mos est exaltare humilientem se, & c suscipere a terra ino-
pam, & de stercore erigere pauperem: vt collocet eum cum principibus populi sui.

Hic humilitati inititur Iusti fiducia & securitas: nam vere humilis, non
in puluaniis, sed quod minus in se; eo amplius confidit in Omnipotentia
Dei. Quāvis, ne fiducia propriis limites transgrediatur; nec ipse nimis tutū
se reputet: eidem coniungit castum timorem, qui vineam custodit, ac tuerit.
Nomia eam securitas, mater est negligentiae, ac destruit perleuerantiam. Ac
propterea Ieremias, postquam dixit: ponet in puluere os suum, adiecit: si
jones Spes, vt hac via bonum possideat, quod cupit. Dixit vero si forte: non
quod de misericordia & liberalitate Diuina dubitet: sed quod intra seipsum
confundatur, & erubescat, suam agnoscens indignitatem.

Ex hac humilitate ultimum illud oritur, quod est quasi culmen Euana-
gelicae

Serm. 4. in
Cant.

a Ett. 3. 10.

b Gen. 3. 19

c Ps. 112. 7.

3.

2.

glicæ perfectionis: promptitudo scilicet ad excipiendas iniurias, & contemptus, ærumnas, ac dolores euenturos; cum quadam fame & siti esita
ira concludit Ieremias dicens: *Dabit percutientis maxillam, saturatum spinis.* Quatuor sunt qui possunt Tyronem percutere. Deus, cùm eum mis-
bis, alijsq; laboribus visitat; Prælatus, cùm eum septeñt; & pro eius
fectibus punit; aut rebus diutioribus & alperioribus eum exercet, ac peccati
amici & locij, cùm aliquia dicunt, aut faciant contra ipsum, que emi-
gunt & contemnunt: ac denique inuisibilis aut visibilis hostes: quae
persequuntur & cruciant. Omnibus enim his maxillam suam offert, ut po-
cuteatur, conspuatur, & irrideatur; acceptans lubens omnes ieius, &
tempus exorientes, instar famelici, ac futilis hominis, cupientis malum
cibi & potūs: quod possit famem & futilim suam sedare. Ex quo proueniunt
non solum non oderit eos, à quibus laeditur, ac contemnitur; sed et de-
tempore amet ex toto corde. Et quamvis illi sint hostes, & ex aliquo odio vel
vulnerent: non propterea eos desinit diligere, & in sua immittere vilium
sicut enim dolores & contemptus amat & amplectitur: ita eos amat a
bus inferuntur: & sic sua desideria explet: ut in omnibus imitetur
cissimum suum Magistrum ac Redemptorem, de scipio dicentem: *d Co-
meum dedi percutientibus, & genas mox vellentibus: faciem meam non uincam
in crepantibus & confundentibus in me. Posui faciem meam ut petram durissimam
vtictus exciperem: & scio quoniam non confundar.* Quæ autem maior felicitas
in hac vita esse potest: quām heroica huiusmodi exempla nostri San-
toris imitari: dum in ipsis contemptibus honor intenuit, in doloribus ga-
dium, in ærumnis ac laboribus quies, ac solatium, & saturitas in eo, quod
videat se repleri? Tunc enim valde excellenter promissio illa implietur,
di Religiosis centuplum e cum persecutionibus, ob saturitatem & lacrimam
quam Deus in illis tribuit.

d Isai. 50. 6

c Mar. 10. 30

Hæ sunt præcipue virtutes, in quibus debent eminere Novitijs
suo Tytocinio feruentes sint ac perfecti. Et ex ijsdem confidere licet
lenchum talentorum, & facultatum, quæ in illis esse debent: vt ad Pro-
fessionem aut vota admittantur: ita vt Magistri diligenter examinent, &
feruent: an omnes illas habeant; aut saltem, ad eas comparandas, aptitudinem.
An scilicet magnam habeant fidem, quæ sola in excessu ex seculo, rebus
visibilibus deserendis, dirigantur; an decreuerint, Deum accipere in ha-
uicam hereditatem, ac possessionem: desiderantes eum semper, & in rebus
omnibus querere; an totam suam fiduciam ac fortitudinem ita in ea con-
locent, vt longanimes sint, & moras in explēdis ijs, quæ promittit, ferantur
a iuuentute sua Domini iugum portauerint? & an propensionem nascatur
beant, & sese applicent ad serendum vitæ Religiose iugum, cum inde
obcedent.

obedientia & subiectione? an quietem, solitudinem siue recollectionem, & silentium ament: vt leorū cum Deo agant? an sint generolo corde, cupi-
nique eleuare se super seipso: vt egregia quæque in Diuino seruitio liben-
tia aggrediantur: & studeant intimè coniungi suo Creatori? an ad res humi-
nas & abiectas afficiantur; & propendeant, vt ultimum sibi locum in rebus
animis eligant? & an ad opprobria, dolores, & ærumnas sustinendas pa-
nit, easque esuriant, ac sitiunt? Haec præcipue sunt dotes & qualitates fer-
entium Tyronum: quamuis non statim possint illas adeò perfectas habere.
Id Prelatis ac eorum Magistris incumbit, eos iuuare, & ad progressum
imulare: vt in proximo capite apparebit.

CAPUT XI.

RATIO TYRONES IVVANDI ANTE VOTORVM EMISSIONEM; seq; ad eadem edenda preparandi.

VAMVIS Deus Dominus noster vocans ad statū religiosum
& inspirans renunciations & vota, quæ in eo fiunt: præci-
puè adiuuet gratia efficacis suæ vocationis, vt ea executio-
ni mandentur, cooperante ipso nouitio feruenter, vt di-
xum est: vult nihilominus, vt Prelati Religionum per
Moysem significati; & Magistri nouitorum per Aaron, cu-
ram gerant eorum, quos ipse vocauit; iuuentque vt pro-
cula mundo recedant, & conficiant in ipso Nouitiatu itinera perfectionis
cum tanto feroore, vt suorum votorum oblationem, & Professionem ip-
sum exerce lenter perficiant: ad tres præcipuos fines in hoc aspicientes. Pri-
mum est ipsius Dei gloria: quæ crescit splendore sanctitatis, quam habebunt,
ut ipsius obsequio se totos manciparūt Secundus est, bonum ipsiusmet Re-
ligionis: cuius incrementum & perfectio ex eo dependet, vt bónos ei
alios tradat, sanctitatem promouentes, quam mater ipsa profiteretur Tertius
est, bonum ipsorummet tyronum: vt proficiant, & opus Diuini cum di-
ligentia faciant, suaque vota in magna excellentia offerant, & perfectionem
accipiantur, ad quam sunt vocati. Totum hoc complectitur perfectus ze-
latus in charitate proueniens: quæ duobus suis actibus amoris Dei, & proxi-
mitati vegeti Prelatos, ippos Magistros, & alios Religionis seniores, vt Noui-
torum ac Tyronum perfectionem promouere studeant, ob tres prædictos
fines. Quod iucundo quodam colloquio spiritus Sanctus explicuit in libro
Anticoruſ, sic dicens: *Soror nostra parva, & ubera non habet. Quid faciemus, si
non fore in die, quando alloquenda est? (cū scilicet agetur de ea sponso tradēda)
nam est, adficemus super eum propugnaculæ argenteæ: si ostiū est, compingamus
ad tabulæ cedrinis. Quæ verba continent quandā rationē consultandi, quā*

Supr.c. 1.

Ad bonum
Religionis.

a Can. 8. 8

Tom. 3.

CCC

Præ